

Handläggare
Mats Christensson
Telefon: 08-50812201**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
22 oktober 2026

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/514

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått ett förslag till ”Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad” på remiss. Förslaget till handlingsplan innehåller i huvudsak 25 aktiviteter vilka utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden.

För att handlingsplanen ska få avsedd effekt bör de olika aktiviteterna enligt förvaltningen så långt det är möjligt styras ned till respektive nämnd i samband med budgetarbetet. Det kan exempelvis göras genom att aktiviteterna blir obligatoriska och därmed måste följas upp i samband med tertialrapporter och i verksamhetsberättelser.

Även om stadsdelsnämnderna inte har huvudansvaret för att framtagna aktiviteter genomförs och att merparten av dessa aktiviteter innebär ett utredningsarbete, kan det enligt förvaltningen finnas risk för att mycket arbetstid kan behöva avsättas, och eventuell konsult hjälp avropas, för att kunna uppfylla åtagandena i handlingsplanen.

I tjänsteutlåtandet kommenterar förvaltningen några av de aktiviteter som föreslås i handlingsplanen vilka berör stadsdelsnämndernas ansvarsområde.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen fått ett förslag till ”Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad” på remiss.

Remissen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till bland annat samtliga stadsdelsnämnder, miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och trafikenämnden.

Remisstiden sträcker sig till den 27 oktober 2026. Förslaget till handlingsplan bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

Nedan görs en kort sammanfattning av förslaget till "Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad".

Klimatförändringarna medför att Stockholm måste anpassas till mer extrema väderhändelser än idag. Exempel på sådana effekter är längre värmeböljor och högre temperaturer, längre torrperioder, ökad risk för skogsbränder samt fler och mer allvarliga skyfall.

Handlingsplanens första del beskriver styrdokumentets syfte och funktion. Det följs av stadens sex klimatanpassningsprinciper. Principerna syftar till att ge vägledning i stadens ej lagstyrda arbete med klimatanpassning.

Handlingsplanen innehåller sammantaget 25 aktiviteter. Aktiviteterna utgör det prioriterade klimatanpassningsarbetet i staden. Handlingsplanen genomförs genom att ansvariga nämnder och bolag implementerar planens aktiviteter i sina respektive verksamhetsplaner. Uppföljningen av handlingsplanen sker i samband med ordinarie verksamhetsuppföljning. Handlingsplanen följs även upp genom miljöprogrammets årliga uppföljning.

Handlingsplanen innehåller avslutningsvis även en kunskapssammanställning över området.

Nedan beskrivs de aktiviteter som stadsdelsnämnderna berörs av:

- *Aktivitet 2:* Genomför verksamhetsspecifika klimat- och sårbarhetsanalyser.
- *Aktivitet 4:* Bryt ner krontäckningskartan i finare geografisk indelning utifrån förutsättningar och behov.
- *Aktivitet 5:* Ta fram stöd för bedömningen av när klimatanpassningsåtgärder kan motiveras av att det föreligger ett kommunalt allmänintresse.
- *Aktivitet 6:* Ta fram arbetsformer för hur staden ska driva eller medverka i samverkansprojekt med externa aktörer gällande fysisk anpassning för att hantera skyfallsrisker.
- *Aktivitet 7:* Identifiera var blå-grön-grå anläggningar kan anläggas i befintlig miljö.

- *Aktivitet 9:* Ta fram typlösningar för lämpliga anläggningskonstruktioner för hantering av skyfall, och en vägledning för vilka typer av ytor och anläggningar som kan nyttjas som översvämningssytor.
- *Aktivitet 10:* Utveckla formerna för samordnade anläggningar för dagvatten och skyfall vidare.
- *Aktivitet 11:* Utveckla underlag och arbetssätt för att beakta risker för värme och torka i samband med planering och exploatering.
- *Aktivitet 12:* Ta fram underlag som hjälper verksamheter i äldreomsorg, förskola, skola, socialpsykiatri och funktionshinderområdet att göra verksamhetsplanering för värmeböljor sommartid.
- *Aktivitet 14:* Utred alternativa bevattningslösningar i exploatering.
- *Aktivitet 15:* Utred alternativa bevattningslösningar i befintlig bebyggelse.
- *Aktivitet 16:* Utvärdera om geotekniska risker kan bedömas med god tillförlitlighet utifrån befintlig kunskap och tillgängliga underlag. Föreslå och initiera relevanta utvecklingsarbeten.
- *Aktivitet 17:* Utredda möjliga insatser gentemot invånarna och besökare vid svår och långvarig värmebölja.
- *Aktivitet 19:* Skapa en gemensam kommunikation på klimatanpassningsområdet.
- *Aktivitet 20:* Upprätta ett investeringsprogram för prioriterade skyfallsåtgärder och påbörja genomförandet.
- *Aktivitet 21:* Åtgärder för ökad komfort i staden sommartid.
- *Aktivitet 24:* Genomför beredskapsåtgärder för att kunna upprätthålla samhällsviktiga funktioner även i samband med extremväder.
- *Aktivitet 25:* Genomför förebyggande åtgärder för att förebygga skogs- och gräsbränder.

Som huvudregel ska identifierade åtgärder rymmas inom ordinarie drift- och investeringsbudget. Det ställer krav på att åtgärderna som genomförs är kostnadseffektiva i förhållande till den nytta som uppnås. I bedömning och prioritering av åtgärder är det viktigt att ställa de kostnader staden riskerar att drabbas av om ingenting görs och andra eventuella nyttor som erhålls i förhållande till kostnaderna för åtgärderna. Möjlighet till extern finansiering ska aktivt undersökas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten i samarbete med enheten för strategi och samordning samt trygghets- och säkerhetsenheten

inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 12 oktober 2026.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan ger stadsdelsförvaltningen generella synpunkter på framtaget förslag till handlingsplan men också specifika synpunkter kring några av de aktiviteter som berör stadsdelsnämnderna.

Generella synpunkter

Stadsdelsförvaltningen anser att det är bra att staden tagit fram ett förslag till handlingsplan för klimatanpassning med tydliga aktiviteter då det är angeläget att staden arbetar för att effektivt anpassa staden för mer extrema väderförhållanden.

För att handlingsplanen ska få avsedd effekt bör de olika aktiviteterna enligt förvaltningen så långt det är möjligt styras ned till respektive nämnd i samband med budgetarbetet. Det kan exempelvis göras genom att aktiviteterna blir obligatoriska och därmed måste följas upp i samband med tertialrapporter och i verksamhetsberättelser.

I förslaget till handlingsplan anges att identifierade åtgärder som huvudregel ska rymmas inom ordinarie drift- och investeringsbudget. Även om stadsdelsnämnderna inte har huvudansvaret för att framtagna aktiviteter genomförs och att merparten av dessa aktiviteter innebär ett utredningsarbete, kan det enligt förvaltningen finnas risk för att mycket arbetstid kan behöva avsättas, och eventuell konsult hjälp avropas, för att kunna uppfylla åtagandena i handlingsplanen. Beträffande aktivitet 20 (Upprätta ett investeringsprogram för prioriterade skyfallsåtgärder och påbörja genomförandet), innebär aktiviteten att stora investeringsbelopp behöver avsättas för att kunna genomföra framtagna åtgärdsplaner. Förvaltningen bedömer att merparten av dessa investeringsmedel inte rymms inom ordinarie investeringsbudget.

Specifika synpunkter avseende föreslagna aktiviteter

Aktivitet 2 (Genomför verksamhetsspecifika klimat- och sårbarhetsanalyser):

Enligt förvaltningen är det viktigt att samordna KSA (klimat- och sårbarhetsanalys) och RSA (risk- och sårbarhetsanalys) då dessa på vissa punkter kan överlappa varandra, till exempel vad gäller åtgärder vid värmeböljor. En viktig kunskapsbank i detta sammanhang är trafikkontorets skyfallsstrategi för identifiering av exempelvis risker för översvämning i anslutning till äldreboenden och förskolor.

Aktivitet 4 (Bryt ner krontäckningskartan i finare geografisk indelning utifrån förutsättningar och behov):

Aktiviteten kan enligt förvaltningen innebära att omfattande trädinmätningar av stadsdelsområdets parkträd måste göras, vilket är förenat med förhållandevis stora kostnader.

Aktivitet 12 (Ta fram underlag som hjälper verksamheter i äldreomsorg, förskola, skola, socialpsykiatri och funktionshinderområdet att göra verksamhetsplanering för värmeböljor sommartid):

Förvaltningen anser att det är oklart vilka nämnder som föreslås ha huvudansvaret att arbeta fram underlag för verksamhetsanpassning för stadsdelsnämndernas verksamheter såsom äldreboenden.

Förvaltningen anser det vara mest lämpligt att de olika fackförvaltningarna är huvudansvariga för detta arbete så att det blir lika inom staden.

Aktivitet 15 (Utred alternativa bevattningslösningar i befintlig bebyggelse):

Förvaltningen deltar redan i ett projekt, som leds av trafikkontoret, som syftar till att använda vatten från Mälaren till bevattning.

Aktivitet 17 (Utreda möjliga insatser gentemot invånarna och besökare vid svår och långvarig värmebölja):

Förvaltningen anser aktiviteten som viktig men att det finns utmaningar med att identifiera och söka upp sårbara grupper, vilket är ett av aktivitetens syften. Inom stadsdelsnämndernas ansvarsområde kan exempelvis hemtjänsten göra punktinsatser vid värmeböljor men det finns fler grupper som är sköra än de som beviljats hemtjänst.

Barnrättsanalys

Förvaltningen uppfattar inte att remissens förslag innebär några specifika konsekvenser för barn varför någon barnrättsanalys inte genomförts.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att remissens förslag inte ger några direkta konsekvenser utifrån ett könsperspektiv.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Snorre Berglund
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Handlingsplan för klimatanpassning av Stockholms stad –
remissversion, juni 2026.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2026-09-24
Snorre Berglund, Avdelningschef	2026-09-24